

Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy
z Historii dla uczniów gimnazjów
województwa kujawsko-pomorskiego
Etap rejonowy – data: 30. 11. 2016 r.

Kod ucznia: _____

Wynik: _____/100 pkt.

Instrukcja dla ucznia

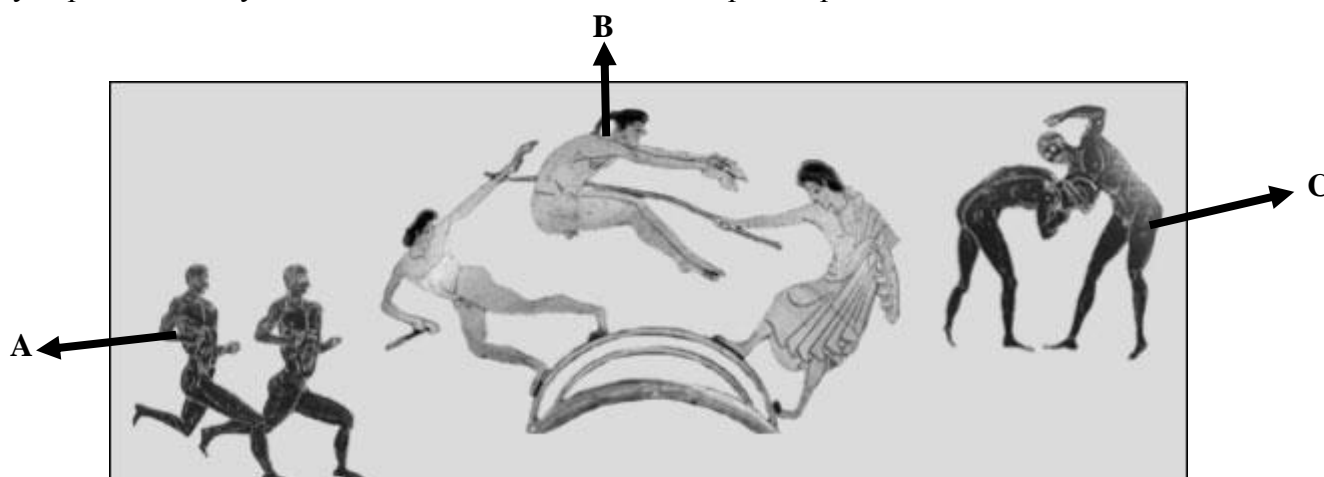
Zanim przystąpisz do rozwiązywania testu, przeczytaj uważnie poniższą instrukcję.

1. Wpisz w wyznaczonym miejscu na **TEŚCIE** i **KARCIE ODPOWIEDZI** swój kod ustalony przez Komisję Konkursową. **Nie wpisuj** swojego imienia i nazwiska.
2. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy twój arkusz testowy jest kompletny. Niniejszy arkusz testowy składa się z 8 stron i zawiera 19 zadań. Jeśli zauważysz jakiegokolwiek braki lub błędy w druku, zgłoś je natychmiast Komisji Konkursowej.
3. Przeczytaj uważnie i ze zrozumieniem polecenia i wskazówki do każdego zadania.
4. Odpowiedzi zapisuj w **KARCIE ODPOWIEDZI** długopisem z czarnym lub niebieskim tuszem.
5. Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi. W zadaniach wielokrotnego wyboru poprawne odpowiedzi zaznaczaj zgodnie z poleceniem.
6. Nie używaj korektora. Jeżeli pomylisz się, błędną odpowiedź otocz kółkiem i ponownie udziel poprawnej odpowiedzi. Oceniane będą tylko odpowiedzi, które zostały zaznaczone lub wpisane zgodnie z poleceniem i umieszczone w miejscu do tego przeznaczonym.
7. Przy każdym zadaniu podano maksymalną liczbę punktów, którą można uzyskać.
8. Na ostatniej stronie testu znajdziesz miejsce na brudnopis. **Brudnopis nie podlega ocenie.**
9. Pracuj samodzielnie.
10. Nie wolno wnosić telefonów komórkowych na konkurs.
11. Całkowity czas na wykonanie testu pisemnego wynosi **90 minut.**

ZADANIE I (0 – 4 p.) Poniżej umieszczono imiona i krótkie charakterystyki najważniejszych bogów egipskich. Do tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI do imion dopisz odpowiednio litery.

OZYRYS	A. Ubóstwione Słońce. Stwórca świata i pan ładu we wszechświecie. Władca bogów, ludzi i państwa zmarłych. Utożsamiano z nim wielu bogów egipskich.
HORUS	B. Bóg zmarłych, prowadził ich dusze na sąd. Czuwający nad mumifikacją, opiekun grobów. Wyobrażany z głową szakala lub jako szakal.
RA (RE)	C. Brat Seta i ojciec Horusa. Był bogiem natury i władcą świata zmarłych, panował nad wylewami Nilu. Przedstawiany w postaci mumii z berłem i biczem w rękach.
ANUBIS	D. Syn Ozyrysa i Izydy. Był bogiem nieba, opiekunem władzy królewskiej, Przedstawiany jako sokół lub człowiek z głową sokoła.

ZADANIE II (0 – 5 p.) Przyjrzyj się poniższej ilustracji, następnie uzupełnij tekst umieszczony poniżej. Przy odpowiednich cyfrach w KARCIE ODPOWIEDZI dopisz odpowiednie słowa.

Źródło: <http://www.histurion.pl/grafika/grecja/agoge2.jpg>

Na ilustracji przedstawiono trzy konkurencje rozgrywane w czasie igrzysk w starożytnej Grecji. Były to: przy literze A (1), przy literze B (2), przy literze C (3) Oprócz nich w ramach pięcioboju sportowcy rywalizowali ze sobą w (4) i (5)

ZADANIE III (0 – 4 p.) Przeczytaj uważnie tekst źródłowy, następnie korzystając z informacji w nim zawartych i własnej wiedzy odpowiedz na pytania znajdujące się w KARCIE ODPOWIEDZI.

116. *W tym samym roku na terenie Italii, w Kapui, gdzie dla celów widowiskowych szkolono gladiatorów, wystąpił Trak Spartakus. Kiedyś wojował on z Rzymianami i dostał się do niewoli, po czym sprzedano go do szkoły gladiatorów. Przekonał tu około 70 towarzyszy niedoli, że lepiej narażać życie dla zdobycia wolności aniżeli dla popisywania się na widowisku, przemógł wraz z nimi strażę i zbiegł. Uzbrowiłszy się w laski i sztylety, które odebrali jakimś podróżnym, schronili się na górę Wezuwiusz; przyjmował tu Spartakus uciekających masowo niewolników, a nawet i niektórych wolnych ze wsi, i uprawiał rozbój w okolicy (...) Rzymianie uważali, że nie jest to żadna wojna, lecz przedsięwzięcie mające zbójcecki charakter; toteż w starciu zostali pobici (...) Po tych sukcesach zbiegło do Spartakusa jeszcze więcej ludzi, tak, że wojsko jego liczyło już 70 000 (...)*

120. *(...) Wywiązał się długi i zacięty bój... w toku bitwy Spartakusa raniono włócznią w udo, ale on przyklęknął tylko i osłoniwszy się tarczą, odparował nacierających na niego, aż okrążony padł wraz z wielką liczbą ludzi, którzy się wokół niego skupili (...) ciała Spartakusa nie zdołano odszukać (...)*

Źródło: Appian z Aleksandrii, *Historia rzymska*, przeł. L. Piotrowicz, Ossolineum, Wrocław 1957, t.2; w: D. Ostapowicz, S. Suchodolski, D. Szymikowski, *Od Hammurabiego do Fukuyamy, przekazy źródłowe z ćwiczeniami*, t.1, s. 35 – 36.

ZADANIE IV (0 – 3 p.) Połącz nazwy elementów charakterystycznych świątyń muzułmańskich z ich charakterystyką. Do tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz odpowiednie litery.

MINARET	A. nisza, zwykle na planie półokrągłym lub wielobocznym w sali modlitw w meczecie, znajdująca się pośrodku ściany kibli. Wskazuje kierunek Mekki, w którym powinni modlić się wierni.
MIHRAB	B. Kazalnica w meczecie, służąca do wygłaszania uroczystych obwieszczeń, przemówień, kazań podczas modlitw piątkowych; najczęściej bogato zdobiona konstrukcja drewniana.
MINBAR	C. Rysunki przedstawiające figury geometryczne i motywy roślinne, stosowane w sztuce arabskiej do ozdabiania murów budynków, ścian i przedmiotów.
	D. Wysoka, zwykle smukła wieża stawiana przy meczecie z nadwieszonym balkonem lub galeryjką, z którego muezin może nawoływać wiernych na modlitwę.

ZADANIE V (0 – 4 p.) Przeczytaj uważnie biogramy papieży. Dopasuj informacje do imion podanych w ramce i zapisz je przy odpowiednich cyfrach w KARCIE ODPOWIEDZI.

UWAGA! Imion papieży jest więcej, jedno nie pasuje!

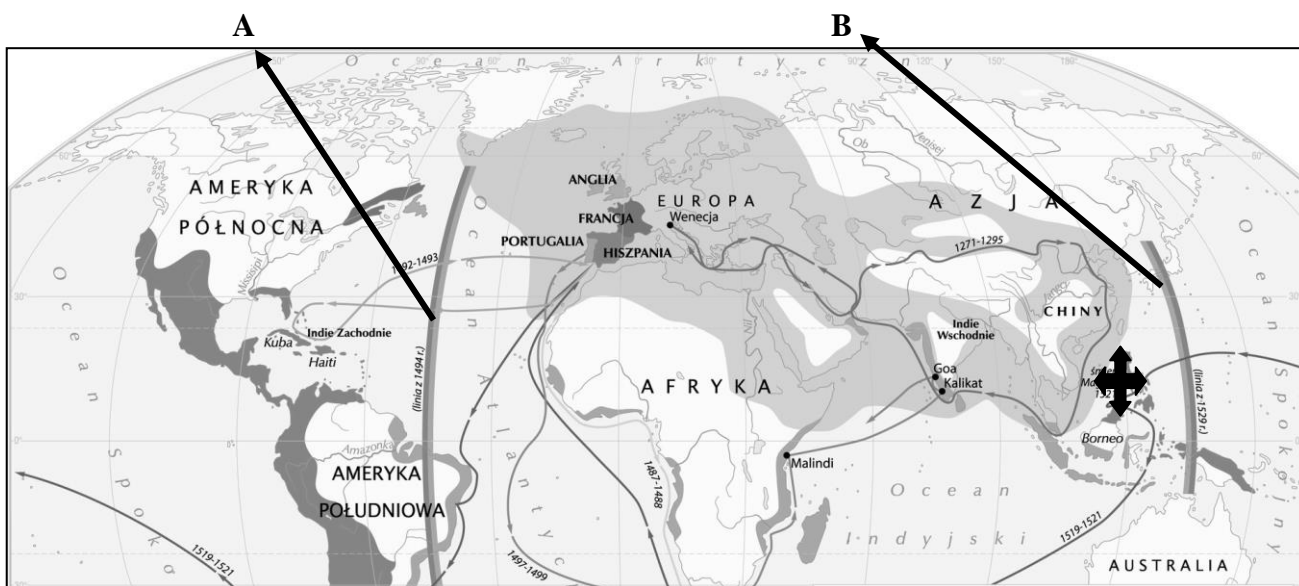
1. Był papieżem w latach 1073 – 1085. Głosił prymat papieżstwa nad władzą świecką. Swoje poglądy sformułował w 27 postulatach dokumentu „*Dictatus papae*”. W czasie swego pontyfikatu prowadził spór z cesarzem Henrykiem IV.
2. Był papieżem w latach 1088 – 1099. Dążył do centralizacji w Kościele, zreformował finanse, utworzył Kurię Rzymską. Na synodzie w Clermont wezwał chrześcijan do uwolnienia grobu Chrystusa w Jerozolimie z rąk niewiernych, rozpoczynając w ten sposób wyprawy krzyżowe.
3. Był papieżem w latach 1513 – 1521. Kontynuował obrady Soboru Laterańskiego, na którym uchwalono szereg reform. Jego dekret o odpustach jako „nagrodzie” za ofiarę pieniężną na budowę bazyliki św. Piotra w Rzymie doprowadził do wystąpienia Marcina Lutra w Wittenberdze (1517).
4. Był papieżem w latach 1534 – 1549. Specjalną bullą zatwierdził zakon jezuitów i ustanowił w Rzymie Święte Oficjum (rzymska inkwizycja). W celu przeprowadzenia reform w kościele zwołał do Trydentu sobór powszechny (1545 – 1563).

<p>*GRZEGORZ VII *URBAN II * PAWEŁ III *</p> <p>*ALEKSANDER II * LEON X *</p>

ZADANIE VI (0 – 2 p.) Przeczytaj uważnie wyjaśnienia pojęć związanych z sytuacją w Kościele przed wystąpieniem Marcina Lutra. Przy odpowiednich cyfrach w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz ich nazwy.

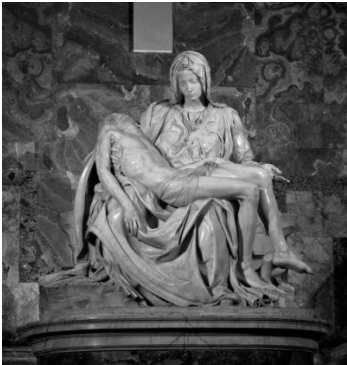

1. Sprzedawanie godności i sakramentów kościelnych; świętokupstwo.
2. Faworyzowanie krewnych przy rozdawaniu godności lub stanowisk.

ZADANIE VII (0 – 4 p.) Przeanalizuj poniższą mapkę. Następnie korzystając z informacji ze źródła i własnej wiedzy oceń, czy zdania znajdujące się w tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI są prawdziwe czy fałszywe. Przy każdym z nich wpisz odpowiednio słowo „prawda” lub „fałsz”.

Źródło: https://www.epodreczniki.pl/reader/c/246229/v/10/t/student-canon/m/j0000008FHB5v8#j0000008FHB5v8_0000004P

ZADANIE VIII (0 – 5 p.) Poniżej umieszczono dzieła wybitnych artystów renesansu. Przyjrzyj się im uważnie, następnie uzupełnij zdania znajdujące się w KARCIE ODPOWIEDZI.

1	2	3
		
4	5	6
		

Źródła: <http://malarzerenesansowi.cba.pl>

ZADANIE IX (0 – 6 p.) W ramce poniżej znajdują się wynalazki z okresu XVII – XVIII wieku. Wpisz je do tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI grupując ze względu na czas ich powstania.

UWAGA! Wynalazków jest więcej – dwa nie pasują!

* parowóz * maszyna parowa * barometr * mikroskop optyczny *
* lampa naftowa * balon na ogrzane powietrze * piorunochron * prototyp termometru *

ZADANIE X (0 – 6 p.) Przeanalizuj poniższy rysunek odnoszący się do sytuacji we Francji przed wybuchem rewolucji 1789 roku. Na jego podstawie oraz własnej wiedzy w KARCIE ODPOWIEDZI odpowiedz na pytania umieszczone obok rysunku.

1. Co przedstawia rysunek?
2. Jakie warstwy społeczeństwa francuskiego symbolizują przedstawione postacie?
3. Która z postaci na rysunku ma najtrudniejszą sytuację i dlaczego?
4. Jak nazywano przedstawicieli zamożnego mieszczaństwa?
5. Jakie wydarzenie przyjmuje się za początek rewolucji francuskiej?

Źródło:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Rewolucja_francuska#/media/File:Troisordres.jpg

ZADANIE XI (0 – 2 p.) Poniżej znajdują się biogramy dwóch Polaków, którzy brali udział w wojnie o niepodległość Stanów Zjednoczonych. Przeczytaj je uważnie i przy odpowiednich cyfrach w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz ich imiona i nazwiska.

1. Po klęsce konfederacji barskiej udał się na emigrację i przybył do Ameryki Północnej w 1777 roku. Jest uważany za twórcę kawalerii amerykańskiej. Awansowany na generała brygady przez samego Jerzego Waszyngtona, pokonał m.in. Anglików w bitwie pod Charleston (1779). Zginął w czasie walk pod Savannah (1779).
2. Przybył na kontynent amerykański w roku 1776 i zajął się tam pracami inżynieryjnymi i saperskimi, budując m.in. fortyfikacje Filadelfii. Był też twórcą fortu w West Point. W uznaniu zasług Kongres Stanów Zjednoczonych przyznał mu stopień generała brygady i znaczne nadania ziemi.

ZADANIE XII (0 – 5 p.) Uzupełnij poniższy tekst dotyczący kongresu wiedeńskiego. Przy odpowiednich cyfrach w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz brakujące informacje.

Obrady kongresu wiedeńskiego rozpoczęły się we wrześniu (1) roku, a zakończyły się w czerwcu (2) roku. Został zwołany w celu dokonania zmian terytorialnych i ustrojowych po rewolucji francuskiej i wojnach napoleońskich. Przy podejmowaniu decyzji kierowano się zasadą (3), która zakładała nienaruszalność praw historycznych dynastii. Dokonano restauracji Burbonów we Francji. Na tronie zasiadł (4) król Po zakończeniu obrad władcy Rosji, Austrii i Prus utworzyli (5), które miało stać na straży porządku politycznego ustanowionego na kongresie wiedeńskim.

ZADANIE XIII (0 – 5 p.) Do podanych w KARCIE ODPOWIEDZI władców z dynastii Piastów dobierz z poniższej ramki imiona władców, którzy żyli w czasie ich panowania, z którymi mogli się spotkać i wpisz je w odpowiednie miejsca tabeli tak, by powstały właściwe pary.

UWAGA – imion władców jest więcej, jedno nie pasuje!

* KONRAD II * HENRYK V * OTTON I * HENRYK II *
* BATU - CHAN * FRYDERYK I *

ZADANIE XIV (0 – 5 p.) Dokończ poniższe zdania w KARCIE ODPOWIEDZI wpisując przy odpowiednich cyfrach imiona postaci historycznych:

KTO BYŁ PIERWSZYM:

1. misyjnym biskupem na ziemiach polskich,
2. arcybiskupem gnieźnieńskim,
3. historycznym władcą Polski,
4. królem Polski,
5. księciem senioralnym.

ZADANIE XV (0 – 10 p.) Rozwiąż krzyżówkę znajdującą się w KARCIE ODPOWIEDZI.

1. Związek szlachty, duchowieństwa lub miast zawarty w celu przeprowadzenia określonych spraw lub obrony swych interesów.
2. Żeglarz, który na własnym lub wynajętym statku, z upoważnienia władz państwa sprawował straż na morzu z prawem zabierania podejrzanego ładunku; z ich pomocy korzystał Kazimierz Jagiellończyk w czasie wojny trzynastoletniej.
3. Najwyższy organ władzy ustawodawczej, składał się z króla, senatu i izby poselskiej.
4. Duże gospodarstwo rolne lub rolno – hodowlane produkujące głównie na zbyt, należące do szlachcica.
5. Zeświecczenie, przekształcenie instytucji lub terytorium duchownego w świeckie.
6. Dokument, w którym zawarte są przepisy korzystne dla grupy ludzi, np. stanu społecznego.
7. Dobrowolny związek dwóch lub więcej państw oparty na warunkach korzystnych dla każdej ze stron.
8. Przymusowa i bezpłatna praca chłopów na polu szlachcica.
9. Wybór króla przez szlachtę.
10. Wcielenie danej ziemi lub państwa do drugiego państwa. Mieszkańcy wcielonego terytorium zyskują prawa obywateli państwa, do którego terytorium zostało wcielone.

ZADANIE XVI (0 – 6 p.) Poniżej znajdują się informacje o królach elekcyjnych. Przy odpowiednich cyfrach w KARCIE ODPOWIEDZI napisz, o którym z władców mowa.

1. Był drugim królem elekcyjnym, ożenił się z Anną Jagiellonką.
2. Był wnukiem Zygmunta I Starego, jego matka wyszła za mąż za króla szwedzkiego Jana III.
3. Był pierwszym z królów elekcyjnych wywodzącym się z polskiego rodu szlacheckiego, jego pradziadkiem był kanclerz Jan Zamoyski, za jego panowania podpisano traktat w Buczaczu.
4. Był wnukiem hetmana Stanisława Żółkiewskiego, jako hetman wielki koronny pokonał wojska tureckie pod Chocimiem.
5. Był dwukrotnie wybrany przez szlachtę na króla Polski (1704, 1733), jego córka Maria poślubiła króla Francji Ludwika XV.
6. Był władcą, który w czasie swego 30 – letniego panowania zaledwie kilka lat spędził w Polsce, za jego panowania utworzono Collegium Nobilium.

ZADANIE XVII (0 – 6 p.) Rozpoznaj poniższe budowle i uzupełnij tabelę w KARCIE ODPOWIEDZI. Napisz za panowania którego króla elekcyjnego zostały zbudowane (przebudowane) i w jakim stylu architektonicznym.

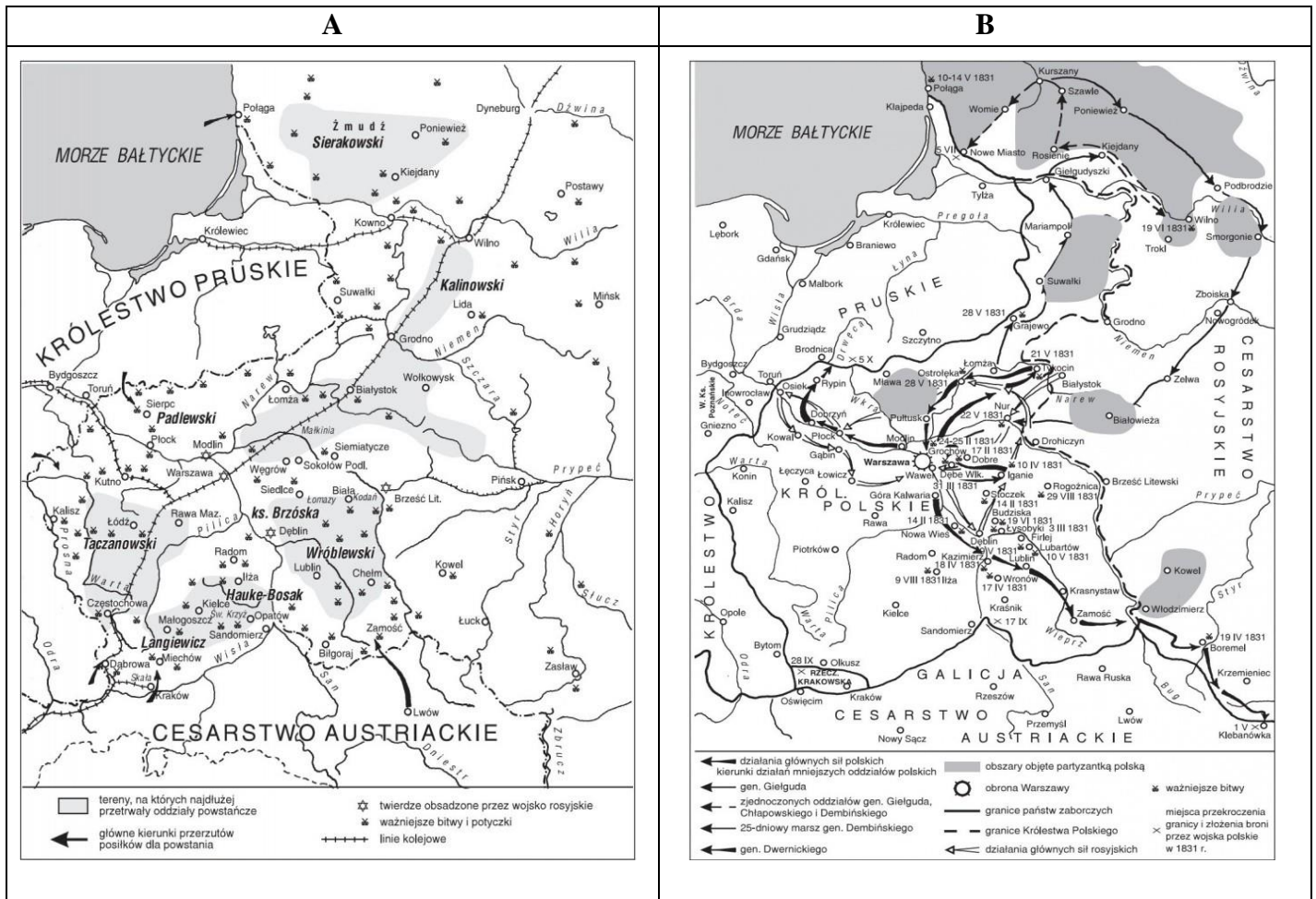
A	B
	

*Źródła: http://193.187.64.80/image.php/15272/palac_w_wilanowie.jpg,
http://vignette4.wikia.nocookie.net/warszawa/images/3/35/Pa%C5%82ac_na_wodzie.jpg/revision/latest?cb=20110731175212*

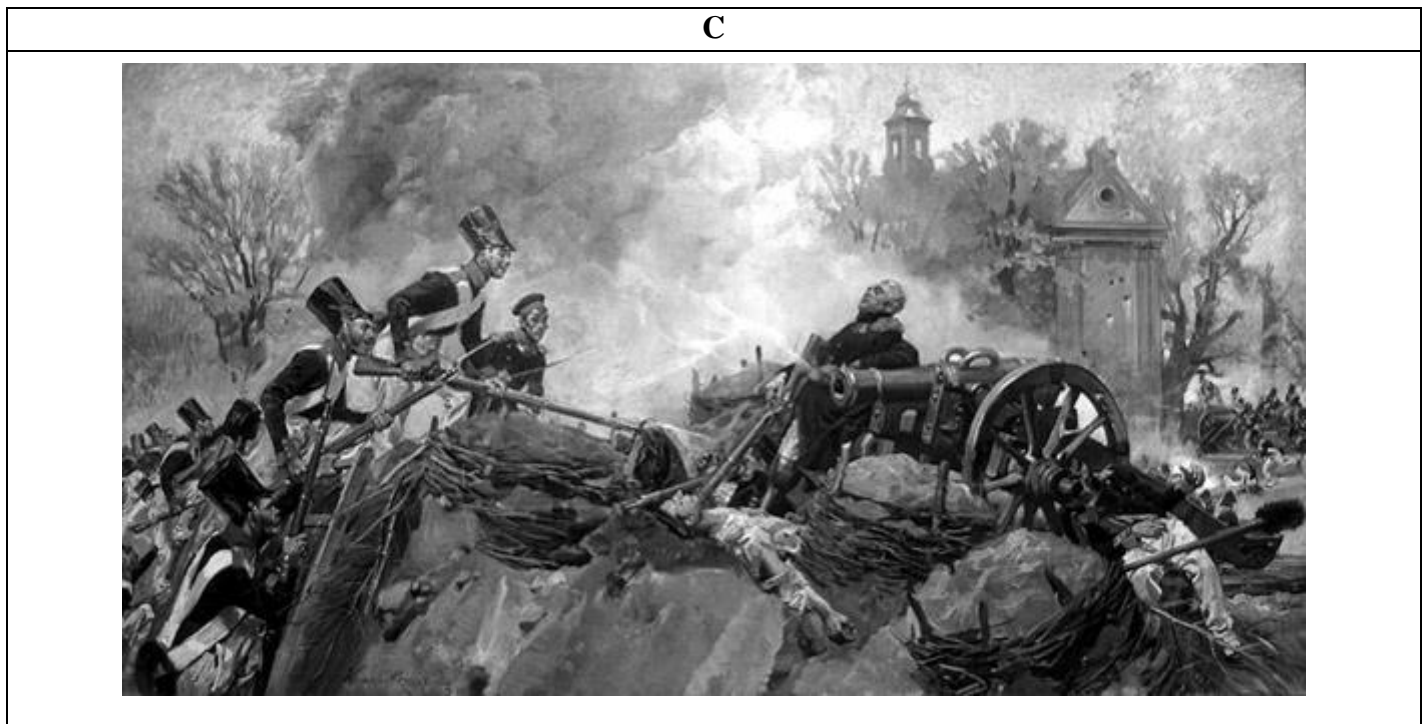
ZADANIE XVIII (0 – 11 p.) Uzupełnij tekst dotyczący Sejmu Wielkiego. Przy cyfrach w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz odpowiednie słowa.

Obrady Sejmu Wielkiego odbywały się w Warszawie w latach (1) Posłowie skupili się wokół trzech stronnictw (obozów) sejmowych. Pierwsze z nich – konserwatywne, nazywane (2) było przeciwne reformom i dążyło do zachowania „złotej wolności” szlacheckiej. Drugie, królewskie (dworskie) skupiało (3) i jego zwolenników. Dążyło do przeprowadzenia reform w państwie w sojuszu z Rosją. Trzecie stronnictwo – (4) (postępowe) opowiadało się za przeprowadzeniem reform w sojuszu z Prusami oraz za uniezależnieniem od Rosji. W czasie obrad Sejmu Wielkiego przeprowadzono reformę wojska, dzięki której planowano zwiększyć liczbę żołnierzy do (5) Aby zwiększyć dochody państwa obciążono podatkami (6) (10% dochodu) i (7) (20% dochodu). Pod naciskiem mieszczan i „czarnej procesji” uchwalono też (8), które włączono do Konstytucji. Ustawa rządowa wprowadzała zasadę trójpodziału władzy, znosiła wolną elekcję. Po Stanisławie Augustie Poniatowskim tron dziedziczyć mieli władcy z dynastii (9) Konstytucja zniosła (10), które dawało możliwość przerwania obrad sejmowych. Przeciwnicy konstytucji i reform Sejmu Wielkiego w 1792 roku zawiązali konfederację (11) i zwrócili się o pomoc do Rosji, która wysłała do Polski 100 tys. żołnierzy. Wojna polsko – rosyjska zakończyła się klęską Polaków.

ZADANIE XIX (0 – 7 p.) Poniżej umieszczono mapki przedstawiające przebieg powstań narodowych w XIX wieku oraz obraz związany z jednym z nich. Przeanalizuj je, a następnie korzystając z informacji w nich zawartych i własnej wiedzy rozwiąż zadania znajdujące się w KARCIE ODPOWIEDZI.

Źródło: http://static.opracowania.pl/images/185779/powstanie_listopadowe.jpg;
http://static.opracowania.pl/images/185781/bitwy_powstania_styczniewego.jpg

Źródło: <http://www.muzeumwp.pl/dictionary/sowinski-na-szancach-woli-mal-w-kossak,79,duzy.jpg>